

Teismo praktikos rinkinys

Byla C-98/14

**Berlington Hungary Tanácsadó és Szolgáltató kft ir kt.
prieš
Magyar Állam**

(*Fővárosi Törvényszék* prašymas priimti prejudicinį sprendimą)

„Prašymas priimti prejudicinį sprendimą — Laisvė teikti paslaugas — Azartiniai lošimai — Nacionaliniai mokesčiai, taikomi už automatų salonuose įrengtų lošimo automatų eksploatavimą — Nacionalinės teisės aktas, kuriuo uždrausta eksploatuoti lošimo automatus ne kazino — Teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principai — Direktyva 98/34/EB — Pareiga pranešti Komisijai apie techninių reglamentų projektus — Valstybės narės atsakomybė už žalą, padarytą Sąjungos teisei prieštaraujančiomis teisės normomis“

Santrauka – 2015 m. birželio 11 d. Teisingumo Teismo (pirmoji kolegija) sprendimas

1. *Prejudiciniai klausimai — Teisingumo Teismo jurisdikcija — Ribos — Klausimas dėl ginčo, susijusio tik su viena valstybe nare — Jurisdikcija dėl galimo poveikio iš kitų valstybių narių atvykusiems asmenims*

(SESV 267 straipsnis)

2. *Laisvė teikti paslaugas — Apribojimai — Azartiniai lošimai — Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį už lošimo automatų eksploatavimą automatų salonuose taikomo fiksuoto dydžio mokesčio suma padidinama penkis kartus ir nustatomas už tą pačią veiklą taikomas procentinis mokestis — Pereinamojo laikotarpio nebuvimas — Sąlygos — Patikrinimas, kurį turi atlikti nacionalinis teismas*

(SESV 56 straipsnis)

3. *Laisvė teikti paslaugas — Apribojimai — Azartiniai lošimai — Nacionalinės teisės aktas, kuriuo uždrausta eksploatuoti lošimų automatus ne kazino — Pereinamojo laikotarpio ir kompensacijos automatų salonų savininkams nebuvimas*

(SESV 56 straipsnis)

4. *Laisvė teikti paslaugas — Apribojimai — Azartiniai lošimai — Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį už lošimo automatų eksploatavimą automatų salonuose taikomo fiksuoto dydžio mokesčio suma padidinama penkis kartus, nustatomas už tą pačią veiklą taikomas procentinis mokestis ir uždraudžiama eksploatuoti tokius automatus ne kazino — Pereinamojo laikotarpio ir kompensacijos nebuvimas — Su bendruoju interesu susijęs pateisinimas — Vartotojų apsauga nuo*

lošimo priklausomybės — Kova su nusikalstamumu ir sukčiavimu, susijusiais su lošimais — Teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų laikymasis — Nacionalinio teismo atliktas bendras vertinimas

(SESV 56 straipsnis)

5. *Teisės aktų derinimas — Informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka — Direktyva 98/34 — Techninis reglamentas — Sąvoka — Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį už lošimo automatų eksploatavimą automatų salonuose taikomo fiksuoto dydžio mokesčio suma padidinama penkis kartus ir nustatomas už tą pačią veiklą taikomas procentinis mokestis — Neįtraukimas — Nacionalinės teisės aktas, kuriuo uždrausta eksploatuoti lošimų automatus ne kazino — Įtraukimas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34, iš dalies pakeistos Direktyva 2006/96, 1 straipsnio 11 punktą ir 8 straipsnio 1 dalies pirmą pastraipą)

6. *Europos Sąjungos teisė — Privatiems asmenims suteiktos teisės — Laisvė teikti paslaugas — Valstybės narės pažeidimas — Pareiga atlyginti privatiems asmenims padarytą žalą — Sąlygos — Pakankamai akivaizdus pažeidimas — Priežastinis ryšys tarp tokio pažeidimo ir žalos — Patikrinimas, kurį turi atlikti nacionalinis teismas*

(SESV 56 straipsnis)

7. *Teisės aktų derinimas — Informacijos apie techninius standartus, reglamentus ir informacinės visuomenės paslaugų taisyklės teikimo tvarka — Direktyva 98/34 — 8 ir 9 straipsniai — Privatiems asmenims suteiktos teisės — Nebuvimas*

(Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 98/34, iš dalies pakeistos Direktyva 2006/96, 8 ir 9 straipsniai)

8. *Prejudiciniai klausimai — Teisingumo Teismo jurisdikcija — Ribos — Nacionalinės teisės aktai, susiję su valstybių narių kompetencijai priskiriama sritimi — Situacija, patenkanti į Sąjungos teisės taikymo sritį — Teisingumo Teismo jurisdikcija*

(SESV 267 straipsnis)

1. Žr. sprendimo tekstą.

(žr. 24–27 punktus)

2. Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį, nenumačius pereinamojo laikotarpio, už lošimo automatų eksploatavimą automatų salonuose taikomo fiksuoto dydžio mokesčio suma padidinama penkis kartus ir papildomai nustatomas už tą pačią veiklą taikomas procentinis mokestis, yra SESV 56 straipsnyje užtikrinamos laisvės teikti paslaugas apribojimas, jei juo realiai uždrausta, trukdoma ar daroma ne taip patrauklu naudotis laisve teikti automatų salonuose įrengtų lošimo automatų eksploatavimo paslaugas; tai turi nustatyti nacionalinis teismas.

(žr. 42 punktą ir rezoliucinės dalies 1 punktą)

3. Nacionalinės teisės aktas, pagal kurį, nenumačius nei pereinamojo laikotarpio, nei kompensacijos automatų salonų savininkams, uždrausta eksploatuoti lošimų automatus ne kazino, yra SESV 56 straipsnyje užtikrinamos laisvės teikti paslaugas apribojimas.

(žr. 52 punktą ir rezoliucinės dalies 2 punktą)

4. Laisvės teikti paslaugas apribojimai, kylantys iš tokių nacionalinės teisės aktų, pagal kuriuos nenumačius pereinamojo laikotarpio, nei kompensacijos automatų salonų savininkams, už lošimo automatų eksploatavimą automatų salonuose taikomo fiksuoto dydžio mokesčio suma padidinama penkis kartus, papildomai nustatomas už tą pačią veiklą taikomas procentinis mokestis ir uždraudžiama eksploatuoti lošimų automatus ne kazino, gali būti pateisinami viršesniais bendrojo intereso pagrindais, tik jei bendrai įvertinęs šių teisės aktų priėmimo ir įgyvendinimo aplinkybes nacionalinis teismas padaro išvadą, kad:

- jais iš tikrųjų pirmiausia siekiama vartotojų apsaugos nuo lošimo priklausomybės ir kovos su nusikalstamumu bei sukčiavimu, susijusiais su lošimais, tikslų; vienintelė aplinkybė, kad azartinių lošimų veiklos apribojimas, dėl kurio padidėja mokesstinės pajamos, gali būti naudingas atitinkamos valstybės narės biudžetui, netrukdo pripažinti, kad šiuo apribojimu iš tikrųjų pirmiausia siekiama tokių tikslų,
- jais tokių tikslų siekiama nuosekliai ir sistemiškai ir
- jie atitinka reikalavimus, kylančius iš bendrųjų Sąjungos teisės principų, būtent teisinio saugumo ir teisėtų lūkesčių apsaugos principų, taip pat iš nuosavybės teisės.

(žr. 92 punktą ir rezoliucinės dalies 3 punktą)

5. Direktyvos 98/34, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugų teikimo tvarką, iš dalies pakeistos Direktyva 2006/96, 1 straipsnio 11 punktą reikia aiškinti taip:

- nacionalinės teisės akto nuostatos, pagal kurias už lošimo automatų eksploatavimą automatų salonuose taikomo fiksuoto dydžio mokesčio suma padidinama penkis kartus ir papildomai nustatomas už tą pačią veiklą taikomas procentinis mokestis, nėra „techniniai reglamentai“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, ir
- nacionalinės teisės akto nuostatos, kuriose įtvirtintas draudimas eksploatuoti lošimo automatus ne kazino, yra „techniniai reglamentai“, kaip jie suprantami pagal šią nuostatą, apie kurių projektus reikia pranešti, kaip numatyta šios direktyvos 8 straipsnio 1 dalies pirmoje pastraipoje.

(žr. 100 punktą ir rezoliucinės dalies 4 punktą)

6. SESV 56 straipsniu suteikiama teisių privatiems asmenims ir dėl to, valstybei narei jį pažeidus (įskaitant dėl jos įstatymų leidybos kilusius pažeidimus), privatus asmenys turi teisę iš jos gauti dėl šio pažeidimo patirtos žalos atlyginimą, jei minėtas pažeidimas pakankamai rimtas ir egzistuoja tiesioginis priežastinis ryšys tarp tokio pažeidimo ir patirtos žalos; tai turi patikrinti nacionalinis teismas.

(žr. 106 punktą ir rezoliucinės dalies 5 punktą)

7. Direktyvos 98/34, nustatančios informacijos apie techninius standartus ir reglamentus bei informacinės visuomenės paslaugų teikimo tvarką, iš dalies pakeistos Direktyva 2006/96, 8 ir 9 straipsniais nesuteikiama teisių privatiems asmenims ir dėl to, valstybei narei pažeidus šias nuostatas, privatus asmenys neturi teisės, remdamiesi Sąjungos teise, iš jos gauti dėl šio pažeidimo patirtos žalos atlyginimo.

(žr. 110 punktą ir rezoliucinės dalies 6 punktą)

8. Aplinkybė, kad nacionalinės teisės aktai, susiję su valstybių narių kompetencijai priskiriama sritimi, nedaro įtakos atsakymams į prašymą priimti prejudicinį sprendimą pateikusio teismo klausimus.

Iš tiesų, valstybės narės turi įgyvendinti savo kompetenciją laikydamosi Sąjungos teisės, ypač Sutartyje garantuojamų pagrindinių laisvių, kurios taikomos tokioms situacijoms, kurios patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį.

Šiomis aplinkybėmis valstybės narės nurodytus pateisinimus, kuriais grindžiamas minėtų laisvių apribojimas, reikia aiškinti atsižvelgiant į pagrindines teises, net jei šis apribojimas susijęs su šios valstybės narės kompetencijai priskiriama sritimi, jei atitinkama situacija patenka į Sąjungos teisės taikymo sritį.

(žr. 112, 113, 115 punktus, rezoliucinės dalies 7 punktą)